

Merkezi Sinir Sistemi Hastalıkları ve Kuşlar: Gerçeklerden Düşlere

İçeriği Yazan: [Ece ERDAĞ](#) [1] Zaman: Çar, 15/04/2009 - 06:00

Yazar: Ece ERDAĞ

Yaklaşık iki hafta boyunca sayısız yayınlar, onlarca kitap, hiç olmadı bir kaç yüz fotoğraf, bolca “case report” tarayıp hazırlanırsınız, hem de iki saate katıyken sığmayacak bir konuyu anlatmak üzere hazırlanırsınız... Sınıfta psikologlar, uzman biyologlar, bir de huysuzluğuyla meşhur nörolog vardır. Yazım hatası, anlatım bozukluğu, görsel açıdan rahatsız edici bir detay olmaksızın sunulacaktır konu. Sunulacaktı...öyle sanmıştım...Meğer öğrenim yaşamımın en kötü gününe hazırlanmışım. İşte tam o anda sorguladım gerçekten fakültede kalmak isteyip istemediğimi. İçimdeki hiçbir ses, “kal” demedi. Peki kalmıyorsam nereye gitmeliydim? Template’teki kuşu düşündüm asık suratlı nörolog *arteria temporalis* azarı çekerken bana... Takılıp peşine o kuşun, gitmişim meğer...

Gözleri en “eski” bakan omurgalılarından biri, süzülüyor masallardaki büyük ağaçların arasından rengârenk tüyleriyle... Bilinçaltıma kazınmış gözleri, kanatları. Hezarfen Ahmet Çelebi’yi Galata Kulesi’nden süzölmeye iten bir düşün kahramanı; kuşlar... Tüm kıtalara, tüm şehirlere yayılmış, tüm denizlerin üzerinden geçebilmiş, en yüksek yerlere yuvasını kurabilecek kadar cesur, uçabilen sıcakkanlılardan biri; çeşit çeşit, renk renk hayvanlar, sevgililerine milyar tane farklı şarkı söylemeyi seven; aşka inanmayı gerçekleyen canlılar... İnsan dimağındaki izdüşümlerinde illa ki kanat sesini de duyuran, “biraz” değil; delice bir tutkuyla bağlandığımız kuşlar..

Yaşamımıza o kadar entegreler ki, çoğu zaman varlıklarını fark edemiyoruz bile. Oysa gri metropollerin tek tük cılız ağaçlarından, parke taş döşeli daracık sokaklarına, bir evin sadece biraz korunaklı olan çatı altından, bir hastane odasının penceresinin kenarına, hadi bırakın metropolleri ovalara, dağlara yayılmış kuşlar. Coğrafyalara da tıklıp kalmamışlar üstelik, rüyalardan, psikolojiye, operalara, edebiyata girmişler. Bildircin yiğitliği, sülün zerafeti, saksağan müjdeyi, turna ölümsüzlüğü taşımış, ördek mutluluğu ve refahı getirmiş; tavus kuşu şerefi hissettirmiş, güvercin uzun hayatın sembolü olmuş...

Evrin sürecinin son aşamasındaki canlı olarak, diğer tüm canlılardan zeki olduğu kabul gören, dünya üzerindeki vahşi mülkiyet anlayışını durmaksızın geliştirmekten geri durmayan, kavgalarının bir kısmını karşısındakini öldürerek sonlandırabilecek kadar tuhaf, çok konuşan/ çok tüketen/ harcayan/ bitiren/ sömüren/ sevmeyi bir türlü öğrenemeyen/ yalan söyleyen/ şiddeti seven ırk... Kimileri hariç tutulabilse de çoğunluğun iştirâkinin yüksek olduğu, İstiklâl’de akan cumartesi gürûhu kadar katılımcısı olan bu genellemeye; beşeriyet...

Ah beşeriyet, bilmezsin değil mi, senin yapamadığın her şeyi yapabilen canlı kuştur. Özgür olmaktan uçmaya, tüy denen tuhaf şeyden, delici bakışlara kadar her şeyin sahibi aslında kuştur. Evrenin en eski konuğu kuşlardır. Anne baba olmayı bile kendine mâl edersen de, bir türlü aklına getirmezsin imparator penguenlerinin eksi elli dereceye varan soğuklarda yumurtalarını saklamaya çalışmalarını...

Vapurdan simit atarken gümüş martılara, arkadaşına dönüp “bak bak, nasıl da kapıyor sağındakinin

rızkını hıncır” demeyi bilirsin de, asla aklına gelmez güç sahiplerinin neler yapabileceği.

İşte tüm bunların farkında olan bir grup insan yaşar yeryüzünde; kuş gözlemciler...

Kimisi, haftanın altı günü takım elbiselerini, döpiyeslerini giyip gri kentin yüksek binalarındaki telefon zili eksik olmayan beyaz ışıklı ofislerinde aralıksız çalışırken, kimisi trafiğe takılıp da on dakikalık yolu bir saatte gitmeye lanetler yağdırırken, kimi tekerlekli sandalyeye sahip olmanın kaldırılma çıkmaya neden engel teşkil ettiğini düşünürken, kimi tıklmışken steril kokulu laboratuvarlardaki cihazların ve tüplerin arasına, kimi emekliliğini nasıl geçireceğini planlamış ve bu planı uygulayamamışken, tam o anda, hepsinin aklında en yakın düzlüğe (ya da engebeli alana) kaçıp hiç olmazsa bir kaç saat uzaklaşmak vardır mevcut düzenden. Çünkü kuş gözlemciler, dünyanın elektronikleşmeye yüz tutmuş seslerinden ve kendi cinslerinin seslerinden çok kuş seslerini severler, genelde dingindirler, evrimin son aşamasındaki canlı olmak egosundan uzaklaşıp bu tuhaf ama bir o kadar da zengin gezegenin parçası olmak fikrini benimsemişlerdir. Kuşçular sabırlıdır, boyunlarında dürbünleri upuzun tele objektifleriyle, yattıkları zemindeki börtü böceğe aldırmaksızın beklerler saatlerce, incecik bacaklı bir “erguvanî balıkçıl”ı ya da tek parçadan müteşekkil su geçirmeyen kamuflej giysileriyle, tüm gün suyun içinde “*telkuyruk*”u beklerler. Bu bekleyiş, yeryüzündeki en çekilir bekleyiştir kuşkusuz. Kuşku mu dedim. Bu sözcüğün de bir alakası var kuşlarla elbette...

Farklı mesleklere mensup bu bir grup doğasever, gürültüsünü sevmedikleri ancak olanaklarını sevdikleri teknoloji sayesinde haberleşip üçerli beşerli, ya da onarlı yirmişerli gruplar halinde yerleşim merkezine bazen yakın, bazen uzak yerlere, *araziye* giderler vakit buldukça. Kimisinin elinde listesi olur, görmek istediği türleri listesinden arar bulur, kimisi fotoğraf makinesiyle bekler, bazısı sadece nefes alır, “hava ne kadar da farklı” diye düşünür gözü yukarılarda, bir diğeri “abi, geçen gün arazideyim, ne oldu biliyor musun” diye başlayan bir kalıpla başına geleni aktarır.

Pür telaş olur kuş gözlemciler arazide, herkes birbirinden önce o nadir görülen türü, bazen bir “köknar kargası”nı, bazen “sürmeli kızkuşu”nu görmeye çabalar. Belki de yeryüzündeki en zararsız rekabet budur. Kim daha önce görürse görsün o nadir türü, oradaki herkes yeryüzünün gizemli sakini görecektir illâ ki.

Böyle anlarda kuşların güzelliği her şeyin önüne geçer, ve evet, çoğu kez çığlıklar duyulur, yo, kuşlardan değil; heyecanlı gözlemcilerden:

“Kertik!!!” ...

Ancak, her zaman araziye çıkılamasa da, herhangi bir şehrin, herhangi bir köşesinde, evinden çıkamayan insanlar bile baksa kuşlara... uçmayı düşünse, özgür olmayı ve süzölmeyi boşlukta... belki de o zamanlarda yargılarından arınabilir insanoğlu. Yargılarından arınabilmiş biri de egosunu kenara bırakıp mantıklı düşünebilir. Tüm bu zincirin son halkası da sakinleşmekle devam eder, yaşam enerjisi böyle değişir insanların... Ve ancak yaşam enerjisi değişen insanlar bu dünyayı daha yaşanabilir kılar.

Nöroloğun *arteria temporalis* azarı bitmiş, ben de sunumumun sonuna gelmişim zaten. Konuyu toparlayıp kaynaklar kısmına, ardından teşekkür slaytına geçiyorum. Aklım takılı ya kuşlara, son slaytta bir kuş, kulaklı orman baykuşu... Aklımda da Orhan Veli'nin şu dizeleri...

"Akşamüstüne doğru, kış vakti;

Bir hasta odasının penceresinde;

Yalnız bende değil yalnızlık hali;

Deniz de karanlık, gökyüzü de;

Bir acayip, kuşların hali."

Gülümsüyorum...

Yılın tam bu zamanı göç izleme vakti. Sarıyer'de Rumeli Feneri'ne giden yol üzerinde sıra sıra kuşçular, içlerinden biri bu eşsiz ânı görüntüleyebilecek kadar şanslı. Ergün Bacak'a Küçük Orman Kartal'ı fotoğrafı paylaşımı için teşekkürler...

[\[2\]letisim@politikadergisi.com](mailto:[2]letisim@politikadergisi.com)

Yorumlar

- [Kültür/Sanat](#) [3]

Kaynak URL (08/05/2024 - 21:08 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/merkezi-sinir-sistemi-hastaliklari-ve-kuslar-gerceklerden-duslere>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/ece-erdag>

[2] <mailto:Ece.Erdag@PolitikaDergisi.com>

[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>